# PRIKKELWIJZER

## *Transition* (NL) - For English version, see page 5

**Wat is een prikkelwijzer?**

Een prikkelwijzer geeft je vooraf informatie over zintuiglijke prikkels die je tijdens een film kunt tegenkomen. Denk bijvoorbeeld aan harde of onverwachte geluiden, fel of snel bewegend licht, drukke beelden of andere intense momenten.

Met deze informatie kun je je bezoek aan IDFA voorbereiden op een manier die bij jou past. Je kunt zelf bepalen of en hoeveel informatie je vooraf wilt lezen.

Let op: een prikkelwijzer bevat ook inhoudelijke informatie over de film. We proberen grote spoilers te vermijden, maar sommige informatie kan iets van de ervaring verklappen. Wil je je volledig laten verrassen? Dan kun je de prikkelwijzer beter niet lezen.

***Transition***
Germany - 2026 - Peter Badel, Chris Wright - 120 min. - Best of Fests

Het is een Duitse zwart-witfilm, die draait om voorbijgangers en passagiers op het metrostation Schönhauser Allee in Berlijn – beelden die steeds terugkeren, meestal met vrij zacht straatgeluid. De meeste tekst komt via voice-overs, waarvan niet altijd meteen duidelijk is van wie ze zijn. Soms zie je ook stukjes interview.

De camera zelf staat vaak stil of beweegt rustig, maar de straatopnames zijn soms druk (ook al maakt het zwart-wit het beeld rustiger). Je hoort mensen en verkeer vaak door elkaar heen. En soms is er ook kleur.

De film is eind 2023 begonnen door Thomas Heise, zelf ook een Berlijner. Maar die overleed na ziekte in 2024 en daarna maakten zijn collega's Peter Badel en Chris Wright de film af. Ze maakten er een biografie van, door beelden toe te voegen uit andere films die Heise maakte en interviews met hem en zijn familie en vrienden, archiefbeelden en familiefoto's. Als eerbetoon aan hun vriend.

00:00:34 Beelden van metrostation Schönhauser Allee in Berlijn. Eerst leeg, dan langzaam drukker, met voetgangers, bussen en auto's eromheen. Er klinkt rustige orkestmuziek.

00:02:07 De Duitse voice-over begint, met Engelse ondertiteling. Hij draagt een gedicht voor, dat niet makkelijk meteen te begrijpen is. De muziek gaat ondertussen door.

00:03:03 Het is nieuwjaar en Berlijners steken vuurwerk af. Je hoort ontploffingen, maar niet erg hard. De muziek wordt juist harder.

00:04:33 De voice-over gaat verder met het gedicht. Ook de muziek gaat door. Op de achtergrond hoor je nog zachtjes het vuurwerk. In beeld zijn schoonmakers bezig op het station.

00:04:53 De muziek houdt op.

00:04:58 Het gedicht is klaar. (Het gedicht heet *Bilder*, in het Engels *Images*, en is van Heiner Müller uit 1955).

00:05:30 Het vuurwerk, dat steeds zachter werd, houdt ook op.

00:06:12 Thomas Heise vertelt rustig over zichzelf, met familiefoto's, sommige in kleur.

00:08:25 Heise wordt geïnterviewd voor televisie. Hij vertelt dat zijn moeder net is overleden.

00:08:58 In voice-over horen we zijn moeder vertellen over haar leven, ook met familiefoto's.

00:10:17 Beeld door de voorruit van een rijdende tram, met weerspiegelingen die verschillende kanten op bewegen. De voice-over leest voor uit het rapport dat de Stasi (de geheime dienst van de DDR, het communistische Oost-Duitsland) had gemaakt over Heise, terwijl we ook de tramgeluiden blijven horen. In het rapport wordt kort alcoholisme genoemd (van zijn broer).

00:15:19 Fragment uit Heise's geluidloze film *Imbiss* (*Snack Bar*) uit 1978, terwijl Heise er ondertussen over vertelt.

00:17:17 Aan het einde van die film wisselen de beelden opeens heel snel en hoor je kort een hard metrogeluid.

00:17:22 Opeens begint, met harde kermismuziek, een andere korte film van Heise, *Umfrage '79* (*Survey*) uit 1979. Deze is in kleur. Allerlei mensen wordt gevraagd of ze bang zijn dat er oorlog komt. Sommige antwoorden kun je bijna niet verstaan door de muziek. De camera beweegt door de kermis heen.

00:18:51 Heise vertelt erover, bij moderne kermisbeelden, weer in zwart-wit. Daardoorheen hoor je de kermis zacht op de achtergrond.

00:20:06 Een stem vertelt verder uit het Stasi-rapport. Op de achtergrond hoor je nog steeds zachtjes de kermis.

00:22:59 Bij oude foto's uit Heise's tijd op de filmschool, vertelt de stem over meerdere leraren en studenten die als Stasi-informanten Heise stiekem in de gaten hielden.

00:24:23 Vanaf hier wordt weer gefilmd vanuit een rijdende tram en komt ook het tramgeluid er weer bij, terwijl de stem verder praat.

00:25:51 Heise vertelt dat zijn afstudeerfilm *Erfinder 82* (*Inventor 82*) vernietigd werd.

00:26:06 Heise vertelt verder, bij beeld en geluid vanuit een rijdende tram.

00:27:05 Heise vertelt verder, zonder achtergrondgeluid.

00:27:35 Oude straatbeelden uit de DDR vanuit een rijdende auto.

00:28:28 Aan het einde van die opnames beweegt het beeld meer, er wordt ingezoomd totdat het onduidelijk wordt en er klinkt wild getrommel.

00:29:04 Rustige beelden van de uitvaart van Thomas Heise in 2024, met zacht omgevingsgeluid. De voice-over vertelt wat Heise's ideeën waren voor zijn onafgemaakte film *Transition*.

00:32:17 Peter Badel vertelt hoe hij in 1979 Thomas Heise ontmoette, met foto's uit die tijd.

00:34:32 Voice-over van Heise's vriendin Pit, die vertelt dat van de Stasi-berichten niets of bijna niets klopt. En dat Heise, toen na de Val van de Muur alles over de Stasi bekend werd, het heel moeilijk had met de vraag wie of wat zijn leven eigenlijk bepaald had.

00:37:24 Tram rijdt weg, met hoog piepend, metalen geluid en vervagend beeld.

00:37:42 Oude foto's van Pit, die verder vertelt in voice-over.

00:38:49 Schönhauser Allee. Twee mensen zoenen in de verte. Pit vertelt over haar relatie met Heise. Ze vertelt dat hij zichzelf niet openlijk presenteerde als gay, maar dat zijn omgeving het wist. En dat dat destijds anders ging dan nu.

00:41:29 Heise's moeder vertelt in voice-over over de communicatieproblemen van het gezin.

00:42:50 Straatmuzikant speelt viool in metrogang, met een paar snerpende tonen.

00:45:07 Rustige beelden van een huis, oude opnames en een paar buitenbeelden in kleur. In voice-over spreken verschillende mensen.

00:49:25 Beelden uit Heise's film *Das Haus* (*The House*) uit 1984.

00:50:02 Beelden uit Heise's film *Volkspolizei* (*Police*) uit 1985.

00:51:09 Nieuwsbeelden over de val van de Berlijnse Muur in 1989.

00:53:12 Mensen in filmzaal kijken naar scherm. Voice-over leest een brief voor die een scholier in 2011 aan Heise stuurde.

00:56:03 Reeks korte fragmenten uit verschillende films, ook sommige in kleur, terwijl het antwoord van Heise aan de scholier wordt voorgelezen, met muziek die langzaam harder wordt.

00:58:24 Een maquette met knipperend licht.

00:58:48 Een man laat een herdershond naar zijn armen happen.

00:59:50 Muziek is weer opgehouden.

01:00:43 Voice-over leest krantenartikel voor over Thomas Heise en de prijs die hij als jurylid op de Berlinale gaf aan de documentaire *No Other Land*, over de verdrijving van Palestijnen van de Westelijke Jordaanoever door het Israëlische leger, en de verwijten van antisemitisme die de jury kreeg.

01:03:35 Een nieuwsopname van de Berlijnse cultuursenator die vertelt dat de prijsuitreiking onacceptabel was. En dat er financiële gevolgen zullen zijn. Je hoort de boze stem van Heise, voor wie dit soort dreigementen aan de DDR doen denken.

01:05:09 Rustige beelden uit 1987 van het lege concentratiekamp Ravensbrück, de voice-over vertelt dat Heise zich bij drie categorieën gevangenen vond horen: politiek, Joods en homoseksueel.

01:06:20 Rustige beelden van verlaten DDR-legerbarakken, die eerder een nazi-concentratiekamp waren, terwijl Heise in voice-over vertelt hoe hij daar als DDR-soldaat gelegerd was.

01:09:34 Rustige beelden van verlaten nazi-concentratiekamp Straguth uit Heise's film *Vaterland* (*Fatherland*) uit 2002. Voice-over leest voor over Vaterland, over de gevangenschap van Heise's vader Wolfgang daar als 'half-Jood'.

01:13:22 Een vliegtuig vliegt over, het geluid klinkt niet te hard maar loopt wel een tijd door terwijl de stem verder vertelt.

01:14:15 Hard trompetspel met kort het geluid van een landend vliegtuig, daarna trillende beelden vanaf de voorkant van een auto die over een rechte weg rijdt en daarna een bocht maakt zodat het beeld vervaagt voordat hij stopt.

01:15:28 Trompet stopt.

01:15:39 Interview met Heise met tussendoor beelden van straatrellen uit zijn film *Material* uit 2009, met bewegende, soms snel zoomende camera.

01:17:12 Ook uit *Material*, nu met knallen en geschreeuw, soms wilde camerabewegingen, nog meer zooms. Beweeglijke straatopnames met veel mensen. Er is een demonstratie.

01:20:56 Rustige beelden van nu. Berlijn in de sneeuw.

01:21:58 Muziek begint, wordt langzaam luider. Tussendoor stemmen.

01:24:30 Introductie en beelden uit Heise's *Stau – Jetzt geht's los* (*Jammed – Let's Get Going*) uit 1992, over neonazi's.

01:25:07 Sirenes klinken bij beelden verlaten terreinen.

01:25:25 Neonazi schiet (met zacht geluid) op neergezet doelwit.

01:26:02 Interview uit *Stau* met man die vertelt over zijn racistisch geweld tegen 'buitenlanders'.

01:28:49 Vermoedelijke neonazi vertelt over geweld.

01:29:49 Enigszins gespannen tv-debat over *Stau* met Heise.

01:32:44 Beelden van grote groep mensen die naar sportwedstrijd kijkt, met onverstaanbaar gepraat en geschreeuw door elkaar heen.

01:34:48 Gejuich en gespring van publiek na doelpunt.

01:35:12 Kalme pianomuziek bij allerlei straatportretten van mensen.

01:36:19 Muziek houdt op. Meer straatdrukte.

01:37:05 Zwaailicht politiebusje.

01:37:43 Kalme beelden van de editor van Heise's *Heimat ist ein Raum aus Zeit* (2019), die vertelt over het project. Met geluidsopnames van Heise die brieven van zijn familieleden voorleest over oorlog, verdrijving en vernietiging.

01:44:32 Vliegtuig komt voorbij, geluid blijft zacht.

01:44:56 Voorbereidingen van *Transition*. Rustige passage, nauwelijks achtergrondgeluid bij de voice-over.

01:46:52 Voice-over vertelt over de dood van Heise's broer Andreas, in bed gestorven, daarna opgebaard. Alleen tekst, Andreas komt niet in beeld.

01:48:03 Terug bij Schönhauser Allee. Stem Heise waarschuwt dat je maatschappelijke verslechteringen vaak pas merkt als het te laat is.

01:49:16 Beelden huwelijk Heise in 2023.

01:49:40 Rondrijden door Berlijn 's nachts.

01:50:59 Voice-over vertelt Heise's zorgen over opkomst extreemrechts.

01:51:50 Heise's stem vertelt over de verschillende oorlogen in de wereld en de noodzaak van verzet.

01:53:25 Voice-over vertelt over Heise's diagnose van vergevorderde kanker en zijn dood een maand later.

01:53:44 Beeld, van meerdere meters afstand, van opgebaarde Thomas Heise – alleen zijn gezicht is zichtbaar.

01:56:03 Rustige muziek tot aan de aftiteling.

01:57:35 Duitse zang bij aftiteling, met straatgeluiden als achtergrond.

# SENSORY GUIDE
## *Transition* (EN)

**What is a sensory guide?**
A sensory guide provides information in advance about sensory stimuli you may encounter during a film screening. These may include loud or unexpected sounds, bright or rapidly moving lights, busy imagery, or other intense moments.

This information can help you prepare for your visit to IDFA in a way that works for you. You can decide for yourself whether to read the information beforehand and how much you would like to know.

Please note: a sensory guide also contains information about the film's content. We aim to avoid major spoilers, but some details may reveal aspects of the viewing experience. If you prefer to go into a film without knowing anything in advance, it may be best to skip the sensory guide.

***Transition***
Germany - 2026 - Peter Badel, Chris Wright - 120 min. - Best of Fests

This German black-and-white documentary revolves around Schönhauser Allee subway station in Berlin and the passers-by and passengers who pass through it. These scenes recur throughout the film, usually accompanied by relatively gentle ambient street noise. Most spoken text is delivered through voiceovers, although it is not always immediately clear who is speaking. The film also includes several short interview segments.

While the camera remains mostly stationary or moves slowly, the street scenes can sometimes feel hectic, although the predominantly black-and-white imagery lends them a calmer feel; some footage is in color. The sounds of people and traffic can often be heard at the same time.

A Berliner himself, Thomas Heise began the film in 2023, but he died following an illness in 2024, before he could complete it. His colleagues Peter Badel and Chris Wright decided to finish it as a tribute to their friend. They turned the film into a biography of Heise by incorporating footage from his other films, interviews with him and his family and friends, archival footage, and family photographs.

00:00:34 Footage of Schönhauser Allee subway station in Berlin. Initially empty, the station gradually grows busier, with pedestrians, buses, and cars moving around it. Calm orchestral music plays.

00:02:07 A male voice begins speaking in German, with English subtitles. He recites a poem whose meaning is not immediately clear. The music continues.

00:03:03 It is New Year's Eve, and Berliners are setting off fireworks. Explosions can be heard, but they are not very loud. The music, by contrast, grows louder.

00:04:33 The voiceover continues the poem as the music plays on. Fireworks can still be heard faintly in the background. Cleaners can be seen working at the station.

00:04:53 The music stops.

00:04:58 The poem ends. (The poem, *Bilder*, or *Images* in English, was written by Heiner Müller in 1955.)

00:05:30 The fireworks, which have been growing quieter, stop as well.

00:06:12 Thomas Heise speaks calmly about himself over shots of family photographs, some of which are in color.

00:10:17 View through the windshield of a moving tram, with reflections moving in different directions. The sound of the tram remains audible as a voiceover reads from a report on Heise compiled by the Stasi (the secret police of the German Democratic Republic, or GDR). The report briefly mentions alcoholism in connection with Heise's brother.

00:15:19 An excerpt from Heise's 1978 silent film *Imbiss* (*Snack Bar*) plays while Heise talks about it.

00:17:17 At the end of the excerpt, the footage cuts rapidly and abruptly, accompanied briefly by a loud subway sound.

00:17:22 Another short film by Heise begins abruptly, accompanied by loud fairground music. *Umfrage '79* (*Survey*), made in 1979, is in color. It shows various people being asked whether they fear that a war will break out. Some of their answers are almost impossible to make out due to the music. The camera moves through the fairground.

00:18:51 Heise talks about the film, accompanied by scenes of a modern fairground in black and white. The fairground sounds can be heard faintly in the background.

00:20:06 A voice continues reading from the Stasi report, while the sounds of the fairground remain faintly audible in the background.

00:22:59 Accompanied by old photographs from Heise's time at film school, the voice describes several teachers and students who secretly monitored Heise as Stasi informants.

00:24:23 As the voice continues, the visuals switch to footage filmed from a moving tram, again accompanied by the sounds of the tram.

00:25:51 Heise mentions that his graduation film, *Erfinder '82* (*Inventor '82*), was destroyed.

00:26:06 Heise continues speaking, accompanied by scenes and sounds from a moving tram.

00:27:05 Heise continues speaking, without background sound.

00:27:35 Old street footage from the GDR, filmed from a moving car.

00:28:28 Toward the end of the footage, the camera movement becomes more pronounced, and the camera zooms in until the scene becomes indistinct. Wild drumming can be heard.

00:29:04 Calm footage of Thomas Heise's funeral in 2024, with soft ambient sound. The voiceover describes Heise's ideas for his unfinished film Transition.

00:32:17 Peter Badel describes meeting Thomas Heise for the first time in 1979, accompanied by photographs from that period.

00:34:32 Voiceover by Heise's girlfriend, Pit, who explains that almost none of the Stasi reports were accurate. She also describes how, after the fall of the Berlin Wall in 1989, the revelations about the Stasi left Heise struggling with the question of who—or what—had shaped his life.

00:37:24 The tram pulls away, producing a high-pitched metallic screech as the footage fades out.

00:37:42 Pit continues in voiceover, accompanied by old photographs.

00:38:49 Schönhauser Allee. In the distance, two people kiss. Pit talks about her relationship with Heise. She recalls that although he didn't openly identify as gay, people around him knew about his sexuality. She also points out that things were different then than they are now.

00:41:29 Heise's mother talks in voiceover about the communication problems within the family.

00:42:50 A street musician plays the violin in a subway corridor, producing a few piercing notes.

00:45:07 Calm footage of a house, old recordings, and a few outdoor shots in color. Several people speak in voiceover.

00:49:25 Footage from Heise's 1984 film *Das Haus* (*The House*).

00:50:02 Footage from Heise's 1985 film *Volkspolizei* (*People's Police*, the GDR state police).

00:51:09 News footage of the fall of the Berlin Wall in 1989.

00:53:12 People in a movie theater watch a screen. A voiceover reads a letter that a school student sent to Heise in 2011.

00:56:03 Series of short excerpts from various films, some in color, accompanied by a reading of Heise's reply to the student. The music gradually grows louder.

00:58:24 Scale model with a flashing light.

00:58:48 A man allows a German Shepherd to snap at his arms.

00:59:50 The music stops.

01:00:43 Voiceover reads a newspaper article about Thomas Heise: as a member of the jury at the Berlin International Film Festival (Berlinale), he awarded a prize to the documentary *No Other Land*, about the displacement of Palestinians from the West Bank by the Israeli military. Accusations of antisemitism were leveled at the jury.

01:03:35 In news footage, Berlin's senator for culture says the Berlinale award ceremony was unacceptable and that there will be financial consequences. Heise can be heard angrily saying that such threats remind him of the GDR.

01:05:09 Calm footage from 1987 of the empty Ravensbrück concentration camp. The voiceover explains that Heise personally identified with three categories of prisoners: political prisoners, Jews, and homosexuals.

01:06:20 Calm footage of abandoned GDR army barracks on the site of a former Nazi concentration camp, while Heise explains in voiceover that he was stationed there as a GDR soldier.

01:09:34 Calm footage of the abandoned Nazi concentration camp at Straguth from Heise's 2002 film *Vaterland* (*Fatherland*). A voiceover reads text about Vaterland and about Heise's father, Wolfgang, who was imprisoned there as a "half-Jew."

01:13:22 An airplane flies overhead. The sound is not particularly loud, but it continues for some time as the speaking continues in voiceover.

01:14:15 Loud trumpet playing, briefly accompanied by the sound of a landing airplane. This is followed by shaky footage from the front of a car driving along a straight road and then turning a corner, causing the view to blur before the car stops.

01:15:28 Trumpet stops.

01:15:39 Interview with Heise, interspersed with footage of street riots from his 2009 film *Material*. The camera moves around and sometimes zooms in rapidly.

01:17:12 Further footage from *Material*, now accompanied by bangs and shouting. The camera occasionally moves wildly and zooms in and out. Handheld street footage shows large crowds gathered for a demonstration.

01:20:56 Calm footage of present-day Berlin in the snow.

01:21:58 Music begins and gradually grows louder, with voices heard intermittently.

01:24:30 Introduction and scenes from Heise's 1992 film about neo-Nazis: *Stau – Jetzt geht's los* (*Jammed – Let's Get Moving*).

01:25:07 Sirens can be heard over scenes of deserted areas.

01:25:25 A neo-Nazi shoots at a target; the gunshot is quiet.

01:26:02 Interview from *Stau* with a man who talks about his racist violence against "foreigners."

01:28:49 Suspected neo-Nazi talks about violence.

01:29:49 Heise appears in a somewhat tense TV debate about *Stau*.

01:32:44 Footage of a large group of people watching a sports match, with indistinct conversations and shouts overlapping.

01:34:48 The crowd cheers and jumps up and down after a goal.

01:35:12 Series of street portraits of people, accompanied by calm piano music.

01:36:19 The music stops; street activity continues.

01:37:05 Police van with flashing lights.

01:37:43 Calm footage of the editor of Heise's 2019 film *Heimat ist ein Raum aus Zeit* (*Heimat Is a Space in Time*) talking about the project, with additional audio of Heise reading letters from members of his family about war, displacement, and destruction.

01:44:32 Airplane passes overhead; the sound remains soft.

01:44:56 Calm passage showing preparations for *Transition*, with almost no background sound accompanying the voiceover.

01:46:52 The voiceover describes the death of Heise's brother Andreas, who died in bed and was then laid out for viewing. Only text is shown onscreen; Andreas does not appear.

01:48:03 Back at Schönhauser Allee. Heise warns that people often fail to notice society's decline until it is too late.

01:49:16 Footage of Heise's wedding in 2023.

01:49:40 Driving around Berlin at night.

01:50:59 Voiceover describes Heise's concerns about the rise of the far right.

01:51:50 Heise's voice talks about the wars around the world and the need to resist.

01:53:25 Voiceover describing Heise's diagnosis of advanced cancer and his death one month later.

01:53:44 Shot, from several meters away, of Thomas Heise's dead body, laid out. Only his face is visible.

01:56:03 Calm music continues until the end credits.

01:57:35 German singing during the end credits, with street sounds in the background.